

(इंग्रजीत टंकलिखित न्यायनिर्णयाचा मराठी अनुवाद)

[१९९७] १ एस.सी.आर.१०२२

पंजाब राज्य आणि इतर

वि.

राम राखा आणि इतर

६ फेब्रुवारी, १९९७

[न्या. के. रामास्वामी आणि न्या. एस. साधिर अहमद]

निर्वासित हित (सेपरेशन) कायदा, 1951:

गहाण ठेवलेली जमीन - 1987-88 पासून उत्तरवादींच्या पूर्वहितधारकांकडे ताबा गहाण आहे - निर्वासितांची मालमत्ता म्हणून घोषणा - जमीन त्यांची असल्याचा युनिअन सरकारचा दावा - 60 वर्षांच्या कालावधीनंतर ते जमिनीचे संपूर्ण मालक होतात असे घोषित करण्यासाठी उत्तरवादींनी दिवाणी दावा - म्हटले, 1886-87 पासून भाडेकरूंच्या माध्यमातून गहाणदार म्हणून मालमत्ता ताब्यात असलेले उत्तरवादी - हा कायदा अंमलात येईपर्यंत जमीन मूळ गहाणकाराद्वारे अविमोचनीय झाली - जमिनीचा हक्क हा उत्तरवादींचा असल्याचे योग्यरित्या घोषित करण्यात आले होते आणि जमीन निर्वासितांची मालमत्ता म्हणून घोषित केली जाऊ शकत नाही किंवा सरकार निर्वासितांची मालमत्ता म्हणून जमिनीवर हित असल्याचा दावा करू शकत नाही.

दिवाणी अपील अधिकारिता : 1981 चा दिवाणी अपील क्र. 350.

1980 च्या आर.एस.ए. क्रमांक 802 मधील पंजाब आणि हरियाणा उच्च न्यायालयाच्या दिनांक 7.5.80 च्या न्यायनिर्णय आणि आदेशावरून.

अपीलकर्त्यासाठी आर. एस. सुरीसाठी रणबीर यादव

उत्तरवादींसाठी सुश्री एस. जनानी (एन. पी.).

न्यायालयाचा पुढील आदेश देण्यात आला:

कायदेशीर पालकांच्या बदली आणि नियुक्तीसाठी अर्ज करण्याचे आदेश देण्यात आले आहेत.

चंदीगड येथील पंजाब आणि हरियाणा उच्च न्यायालयाने 7 मे 1980 रोजी आर.एस.ए. क्र. 802/80 मध्ये 7 नोव्हेंबर 1979 रोजी जिल्हा न्यायालयाच्या निर्णयाची पुष्टी करणाऱ्या निकालावरून विशेष पर्वागीद्वारे हे अपील केले आहे.

मान्य केलेली स्थिती अशी आहे की उत्तरवादींचे वडील गोविंद मल यांच्याकडे 1887-88 या वर्षात दावा जमिनीच्या धारकांकडून ताबा गहाण होता. जेव्हा ही जमीन निर्वासित हित (सेपरेशन) कायदा, 1951 अंतर्गत निर्वासित मालमत्ता म्हणून घोषित करण्यात आली, तेव्हा भारतीय संघराज्याने ती जमीन त्यांची असल्याचा दावा केला. उत्तरवादींनी गहाण ठेवण्याच्या तारखेपासून 60 वर्षांचा कालावधी संपल्यानंतर, गहाण अविमोचनीय झाल्यामुळे ते परिपूर्ण मालक झाले आहेत आणि परिणामी ते मालमत्तेचे मालक आहेत हे जाहीर करण्यासाठी दिवाणी दावा दाखल केला. जरी चौकशी न्यायालयाने दावा फेटाळला असला, तरी अपील केल्यावर तो फिरविण्यात आला आणि डिक््री मंजूर करण्यात आली. दुसऱ्या अपीलमध्ये उच्च न्यायालयाने मर्यादित स्वरूपात फेटाळत त्याची पुष्टी केली. अशा प्रकारे, विशेष पर्वागीद्वारे हे अपील.

रेकॉर्डवरील पुराव्यांवरून असे दिसून येते की, भाडेकरूंच्या माध्यमातून मालमत्ता गहाणदार म्हणून उत्तरवादींच्या ताब्यात होती हे दाखवण्यासाठी फेरफार नोंदी केल्या गेल्या आहेत. तो पुरावा डी. डब्ल्यू.-2, कनुगो आणि फेरफार आदेश डी.डब्ल्यू.-2/1 द्वारे परिपुष्ट केला. जिल्हा न्यायालयाने 1887-88 या वर्षासाठी

जमाबंदी वर भर दिला. या परिस्थितीत, वर्ष 1896-97 च्या संदर्भातील फेरफार केवळ 1886-87 च्या पूर्वीच्या गहाण ठेवीसाठी संदर्भित आहे. परिणामी, हा कायदा अंमलात येईपर्यंत मूळ गहाणकाराद्वारे ही जमीन अविमोचनीय झाली. परिणामी, त्यांनी टायपोथिका ला हक्क गमावले होते. जमिनीचा हक्क उत्तरवादींचा असल्याचे योग्यरित्या घोषित करण्यात आले होते आणि ती निर्वासितांची मालमत्ता म्हणून घोषित केली जाऊ शकत नाही किंवा सरकार निर्वासितांची मालमत्ता म्हणून जमिनीवर हित असल्याचा दावा करू शकत नाही. त्यामुळे जिल्हा न्यायाधीशांनी दिलेली डिक्री कायदानुसार आहे आणि त्यात कोणत्याही हस्तक्षेपाची आवश्यकता नाही.

त्यानुसार अपील फेटाळण्यात येते. खर्च नाही.

आर. पी.

त्यानुसार अपील फेटाळण्यात येते.

अस्वीकरण

"या न्यायनिर्णयाच्या मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याचा/ तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहील आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरिता वापर करता येणार नाही. तसेच, इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरीता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबाजवणीकरीता वैध मानला जाईल."
